

Diplomová práce: Diskriminace Romů v České republice?

Autor : Marek Buday

Konzultant : JUDr. Jan Kosek, PhD.

Oponent : JUDr. Jana Ondřejková, Ph.D.

Vyjádření konzultanta

Předkládaná práce pojednává o velice palčivé problematice významného, nejen českého předsudku; na Romy pohlíží většina majoritní populace se značnou nedůvěrou až s odporem. Za své špatné postavení ve společnosti si Romové údajně mohou sami, protože se neučí a vyhýbají se práci. Stereotypně uvažující lidé si obvykle nekladou otázku, kde se jejich předsudek vzal a už vůbec si nezatěžují hlavu otázkou, proč jsou Romové právě takoví. Svou roli ve zjednodušeném přístupu k romské menšině sehrávají někdy také osobní zkušenosti, neboť romská kriminalita je skutečně vysoká; týká se však obecně lidí, žijících v ghettech, jimž se politicky korektně říká sociálně vyloučené oblasti.

Diplomant rozdělil svou práci do úvodu, čtyř kapitol a závěru. Následuje seznam použité literatury a přílohy. Po formální stránce, tedy i rozsahem a jazykovou kvalitou text plně odpovídá požadavkům, které jsou na diplomové práce běžně kladeny. Název i jednotlivé kapitoly jsou velice vhodně označeny otazníkem: autor se nepokouší predestřit čtenáři definitivní odpovědi, ale pokouší se k nim postupně dobrat. V úvodu se setkáváme s hypotézou, že Romové jsou v České republice diskriminováni; probíráním jednotlivých témat dochází Marek Buday k přesvědčivému závěru, že jeho hypotéza byla správná. Soustřeďuje se zejména na roli českého státu, který v daném kontextu opravdu nemůže být hodnocen na výbornou. O romské problematice se sice dost mluví, ale např. české děti se na základních školách o romských dějinách nedovědí téměř nic.

První kapitola je zaměřena na dějiny Romů na území České republiky, ústředním tématem jsou zde příslušné právní předpisy. Historická kapitola má v textu určité své oprávnění, ať už jde o zmínky o osvěcenských pokusech o asimilaci nepohodlné menšiny nebo o prvorepublikovou či „socialistickou“ legislativu. Jádrem práce jsou ovšem následující tři kapitoly, tedy druhá až čtvrtá, které se zabývají diskriminací Romů v oblasti vzdělání, při vyšetřování trestných činů a v přístupu k zaměstnání. Velice pečlivě je zpracován zejména případ D. H. a ostatní proti České republice. Jedná se o kauzu, která se nakonec dostala až před velký senát ESLP i na stránky českých novin. Romští školáci, domnívám se, jsou

diskriminování nejenom na Ostravsku. Na závěr této kapitoly přichází autor s vlastními podněty k řešení romského vzdělání.

Kvalitně jsou však zpracovány i další dvě kapitoly; obzvláště závažící jsou okolnosti vraždy Tibora Daniela. Konečně poslední kapitola si klade za cíl odhalit případy diskriminace Romů v přístupu k zaměstnání. Na závěr obou kapitol předestírá autor vlastní hodnocení i návrhy ev. řešení. V závěru se diplomant vyslovuje pro přijetí pozitivních opatření ve prospěch romské menšiny, neboť bez nich vnímá „romskou otázku“ jako neřešitelnou.

Diplomovou práci Marka Budaye považuji za kvalitní i užitečnou. V případě dobré obhajoby může být, domnívám se, hodnocena jako výborná.

V Praze dne 17. 5. 2013

JUDr. Jan Kosek, Ph.D.